

Sprawozdanie z międzynarodowej konferencji naukowej „II Międzynarodowy Dzień Edukacji Polonijnej”

dr Aleksandra Jędryszek-Geisler

Kontakt

Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie

aleksandra.jedryszek@passhondyn.eu

W dniu 17 stycznia 2021 roku zorganizowana została przez Polish Academy of Social Sciences and Humanities międzynarodowa konferencja naukowa „II Międzynarodowy Dzień Edukacji Polonijnej” (II MDEP).

Radę naukową II MDEP stanowili: dr hab. prof. UŁ Edyta Pałuszyńska, dr hab. prof. US Elżbieta Perzycka, dr hab. prof. UW Mirosław Pęczak, dr hab. prof. IBL PAN Agata Roćko, dr Wojciech Drzeżdżon, dr Aleksandra Jędryszek-Geisler oraz dr Ewa Wojtowicz.

W skład komitetu organizacyjnego weszli: dr hab. prof. UŁ Edyta Pałuszyńska, dr hab. prof. US Elżbieta Perzycka, dr hab. prof. UW Mirosław Pęczak, dr hab. prof. IBL PAN Agata Roćko, dr Wojciech Drzeżdżon, dr Aleksandra Jędryszek-Geisler oraz dr Ewa Wojtowicz.

Patronat nad II MDEP objął Ośrodek Rozwoju Edukacji Polskiej za Granicą oraz Szkoła Polska przy Ambasadzie RP w Londynie. Wśród gości honorowych znaleźli się: Konsul RP w Londynie – Tomasz Balcerowski; profesor Jerzy Bralczyk; Dyrektor Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą – Anna Aleksandra Radecka; Prezes Zrzeszenia Nauczycieli Polskich w Ameryce – Tadeusz Młynek. Ambasadorem II MDEP został zespół Lombard.

Uczestnikami II MDEP byli głównie nauczyciele szkół polonijnych, ale również pracownicy poradni psychologiczno-pedagogicznych, dyrektorzy szkół polonijnych, wykładowcy akademicki oraz nauczyciele ze szkół dwujęzycznych w Polsce. Słuchacze pochodzili z wielu krajów, między innymi: Anglii, Szkocji, Irlandii, Włoch, Francji, Hiszpanii, Australii, Stanów Zjednoczonych, Kirgistanu, Niemiec, Ukrainy, Litwy.

Główne tematy poruszane na II MDEP dotyczyły interdyscyplinarnych, nowoczesnych form i metod pracy w placówkach zajmujących się nauczaniem języka polskiego jako obcego, drugiego, odziedziczonego oraz zagadnień z zakresu psychologii, a także wymianie dobrych praktyk edukacyjnych.

Konferencja rozpoczęła się już 16 stycznia – na kanale YouTube PASSH, gdzie można było oglądać materiały nagrane w ramach II MDEP. Wśród nich znalazł się wykład dr Dagmary Marii Boruc z Polish Academy of Social Sciences and Humanities w Londynie oraz Instytutu Neurologii i Psychiatrii w Warszawie pt. *Myśli samobójcze i ryzyko zachowań suicydalnych w grupie dzieci i młodzieży*, w którym omówione zostały typy, formy, przyczyny oraz statystyki samobójstw, a także wskazano specjalistyczne oddziaływania prewencyjne skierowane do dzieci i młodzieży z grupy ryzyka.

W tym samym dniu, również na kanale YouTube zamieszczone zostały również materiały nagrane w ramach wymiany dobrych praktyk. Pana Marek Adamczyk – dyrektor Polskiej Szkoły Sobotniej im. Marii Konopnickiej w Oak Lawn, nauczyciel Polskiej Szkoły Sobotniej im. Jana Karskiego Palos Heights i koordynator Przystanku Historia IPN Chicago, USA. Przedstawił działalność Przystanku Historia oraz opowiedział o niezwykle ważnym projekcie pod nazwą *Dębowa Aleja Niepodległości*. Wyjaśnił, iż celem działalności Przystanku Historia jest propagowanie wiedzy o na temat najnowszych faktów z historii naszej ojczyzny, w związku z czym organizują warsztaty dla uczniów i nauczycieli, przekazują szkołom pakiety edukacyjne, organizują wystawy, konkursy, wykłady otwarte, a także wycieczki do miejsc w USA, które związane są z Polakami. Poza autorem nagrania projekt koordynują panie: Helena Sołtys oraz Bernadetta Manturo. Pani Helena Sołtys była też pomysłodawcą projektu *Dębowa Aleja Niepodległości*, w ramach którego, z okazji rocznicy 100 lat odzyskania przez Polskę niepodległości, posadzono w Yorkville/Plano, II sto dębów.

Pani Klaudia Florek – nauczycielka języka polskiego jako obcego w Ecole Nova Polska w Paryżu, szkole która była inicjatorem założenia Macierzy Polskich Szkół we Francji, opowiedziała o funkcjonowaniu i działalności placówki. W szkole kształcą się dzieci i młodzież oraz grupy osób dorosłych. W ramach działalności poza tradycyjnymi zajęciami odbywają się również zajęcia dodatkowe – rozwijające kompetencje plastyczno-literackie, funkcjonuje także atelier dobrych manier, a w ramach dwumiesięcznych we Francji wakacji, organizowane jest tygodniowe, tematyczne Centrum Wakacyjne. Poza tym na bieżąco odbywają się różne warsztaty, konkursy oraz projekty międzynarodowe.

Pani Wioletta Hass Lipińska – dyrektorka Polskiej Szkoły Sobotniej w Perth w Szkocji, a swoją wypowiedź rozpoczęła od wyjaśnienia kwestii dlaczego tak bardzo kocha swoją pracę oraz wspomniała kilka zabawnych historii związanych z uczniami. Dalej opisała bogatą działalność placówki, którą kieruje, na uwagę zasługuje fakt, iż w ramach szkoły funkcjonuje polska biblioteka. Placówka utrzymuje bardzo bliskie i systematyczne kontakty z lokalnymi władzami, władzami z najwyższego szczebla (minister edukacji Szkocji) oraz instytucjami z Polski. W ramach swych działań prowadzi również szeroko rozumianą promocję kultury polskiej na terenie Szkocji. W placówce prowadzone są też zajęcia jogi dla najmłodszych, organizuje się wiele wydarzeń, konkursów oraz dba się o rozwój zawodowy i osobisty nauczycieli poprzez organizację wielu warsztatów, kursów, czy sympozjów.

Pani Ewa Hawryło – dyrektorka Polskiej Szkoły Sobotniej w Swindon w Wielkiej Brytanii przedstawiła historię szkoły, która sięga lat 50-tych ubiegłego stulecia i rozpoczęła się w obozach dla Polaków w Faifford. Referentka zgromadziła wiele historycznych materiałów z kronik, stron, oraz od różnych osób związanych z działalnością placówki. Opowiedziała także o bieżącej działalności szkoły, w ramach której poza nauczaniem w oparciu o autorskie programy języka polskiego, historii, geografii, organizowanych jest wiele wydarzeń, np.; sprzątanie grobów, zaproszenie seniorów na różne wydarzenia, przedstawienia, konkursy oraz Dzień Polski.

Pani Ewa Hojna – prezes Stowarzyszenia Kulturalnego „Szkoła Polska”, nauczycielka i dyrektor Szkoły Polskiej w Barcelonie, Tarragonie, Gironie i Castelldefels w Hiszpanii opowiedziała o działal-

ności tych placówek jako przykładzie kreatywnej edukacji. Wyjaśniła, że od 2002 mocno zmienił się profil uczniów i obecnie ponad 90% z nich stanowią dzieci z rodzin mieszanych. Opowiedziała o powstałym pięć lat temu, przy szkole w Barcelonie, Klubie Malucha, który cieszy się wielkim zainteresowaniem i na miejsce trzeba czekać około roku. Klub malucha przeznaczony jest dla dzieci od 1 do 3 roku życia, z którymi w ramach zajęć aktywnie uczestniczą rodzice/opiekunowie. Najczęściej są to osoby obcojęzyczne i w ramach spotkań uczą się razem z dziećmi języka polskiego, kultury, sztuki, geografii, czy polskich tradycji. Szkoły realizują autorskie programy nauczania, każda z nich wyposażona jest w bibliotekę. Organizacja działa realizując również projekty wymiany kadry, czy praktyk studenckich w ramach programu Erasmus.

Pani Maksi Kozińska – Prezes Polish Language Communication Centre w Londynie, przedstawiła mini wykład na temat dwujęzyczności. Wyjaśniła istotne kwestie związane z językiem polskim jako odziedziczonym, językiem obcym, czy językiem pierwszym (ojczystym) oraz omówiła metody pracy z uczniami w zależności od tego, jakim językiem jest dla nich język polski (ojczystym, obcym, czy odziedziczonym).

Pan Jacek Naćciszewski oraz panie: Andżelika Marzęda i Iwona Szpit przedstawili działalność Szkoły Polskiej przy Ambasadzie RP w Londynie. Z materiału można było dowiedzieć się, jaka jest historia szkoły, specyfika pracy i kierunki działalności. Palcówka dba o zintegrowanie społeczności szkolnej, współpracuje z wieloma organizacjami z Polski i Wielkiej Brytanii, organizuje spotkania z autorami książek, organizuje ciekawe warsztaty i szkolenia dla nauczycieli oraz rodziców. W szkole działa samorząd uczniowski, wydawane są szkolne gazetki oraz uroczystości obchodzone są najważniejsze święta państwowe. Społeczność włącza się także regularnie w działalność charytatywną. Z nagrania dowiedzieliśmy się również, jakie metody zaczerpnięte z brytyjskiego systemu edukacji wykorzystują nauczyciele tej placówki.

Pani Danuta Stryjak – kierownik Szkoły Polskiej im. Gustawa Herlinga-Grudzińskiego przy Ambasadzie RP w Rzymie, szkoły działającej w ramach Ośrodka Edukacji Polskiej za Granicą, w której prowadzona jest edukacja na poziomie szkoły podstawowej i liceum opowiedziała o specyfice pracy w tej placówce. Wyjaśniła także, co

wyróżnia tą szkołę od innych – prowadzenie dwóch różnych systemów kształcenia. Pierwszy – system tygodniowy, gdzie uczniowie, wybierając jeden dzień tygodnia, realizują wszystkie zajęcia; drugi – system miesięczny, w ramach którego realizują zajęcia, uczęszczając na nie dwa razy w miesiącu. Z wystąpienia dowiedzieliśmy się również, że podobnie, jak w przypadku uczniów w Katalonii, od około 10 lat uczniowie szkoły w Rzymie to dzieci pochodzące głównie z rodzin mieszanych. Jak usłyszeliśmy, szkoła prowadzi także szeroką działalność, w ramach której zrealizowano m.in. studia podyplomowe dla nauczycieli nauczających języka polskiego jako obcego oraz wiele edycji konferencji pod tytułem *Dziecko dwujęzyczne – problem czy skarb?* Z wystąpienia wiemy również, że system oświaty polonijnej we Włoszech w obecnej chwili ma znaczny problem ze znalezieniem wykwalifikowanej kadry do pracy z szkole polonijnej.

Pani Zenona Ślęzak-Biegaliżew – prezes Polskiego Stowarzyszenia Kulturalno-Oświatowego „Odrodzenie”, rozpoczęła od krótkiej charakterystyki bardzo odległego kraju, jakim jest Kirgistan, a następnie przedstawiła historię Polaków w tym miejscu. Opowiedziała o prześladowaniach i przymusowej rusyfikacji ludzi polskiego pochodzenia w Kirgistanie, a następnie o historii powstania i działalności stowarzyszenia. Z materiału dowiedzieć się też można było, że obecnie w szkole języka polskiego uczą się dzieci, młodzież oraz dorośli, zajęcia odbywają się w weekendy, działa coraz lepiej wyposażona biblioteka, organizowane są festiwale, konkursy, spotkania z poezją, a corocznie można wziąć także udział w Letniej szkole, która trwa kilkanaście dni. Prezes wspomniała także, że w ramach działalności wydawany jest kwartalnik *Polonus*.

Z kolei w dniu 17 stycznia uczestnicy mogli wysłuchać na żywo dziesięciu wykładów prowadzonych przez znakomitych specjalistów zarówno z Wielkiej Brytanii, jak i z Polski. II MDEP prowadziła dr Ewa Wojtowicz, ze względu na panującą pandemię całość została zrealizowana w formie zdalnej.

Wydarzenie rozpoczęło rejestracją tuż po godzinie 10.00, później Rektor PASSH, dr Aleksandra Jędrzysek-Geisler przywitała gości. Następnie głos zabrał Konsul RP w Londynie - Tomasz Balcerowski, który podkreślił wagę i potrzebę organizowania tego wydarzenia. Jako kolejny, na temat tożsamości, wypowiedział się profesor Jerzy

Bralczyk. Z kolei dyrektor Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą – Anna Aleksandra Radecka, w swoim krótkim wystąpieniu opowiedziała o działalności instytucji, w tym koordynacji prac szkół polskich za granicami, doskonaleniu nauczycieli, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, wydawanych materiałach edukacyjnych oraz awansie zawodowym nauczycieli polonijnych. Następnie głos zabrał prezes Zrzeszenia Nauczycieli Polskich w Ameryce -Tadeusz Młynek, który opowiedział o bardzo bogatej historii, jednej z największych organizacji polonijnych, obecnie którą kieruje. Przedstawił cele oraz niezwykle szerokie działania i dorobek Zrzeszenia. Wśród nich wyróżniono na przykład: współpracę z ośrodkami oświatowymi i organizacjami w Polsce i na świecie; pomoc w zakładaniu, a także w prowadzeniu placówek szkolnych; wspieranie interesów szkół polonijnych; promowanie osiągnięć naukowych i kulturowych Polaków i Amerykanów polskiego pochodzenia; współpraca przy uznawaniu i certyfikowaniu egzaminów potwierdzających znajomość języka polskiego; działalność wydawnicza; udzielanie pomocy finansowej uczniom i członkom Zrzeszenia; organizacja różnych form doskonalenia zawodowego nauczycieli; działalność Lokalnego Ośrodka Metodycznego; organizację Zjazdów Nauczycieli Polonijnych i Komitetów Rodzicielskich; coroczne bale studniówkowe i msze graduates maturzystów; uczestnictwo w paradzie z okazji 3-go Maja; projekt Przystanek Historia i Dębowa Aleja Niepodległości oraz wiele konkursów.

Następnie ogłoszono wyniki konkursu na Ucznia Roku Szkoły Polonijnej. W konkursie zgłoszono ponad stu uczniów, z czego po weryfikacji wymogów formalnych, zakwalifikowało się ponad siedemdziesięciu młodych ludzi z różnych ośrodków, gdzie prowadzona jest oświata polonijna, w tym z: Anglii, Szkocji, Irlandii, Hiszpanii, Włoch, Francji Niemiec, Australii, Stanów Zjednoczonych. Wyłoniono zwycięzców w trzech kategoriach.

Zwycięzcy w kategorii do 10 roku życia:

I miejsce – Kacper Wroblewski, Nowy Jork, USA;

II miejsce – Antoni Rębisz, Linden, New Jersey;

III miejsce – Kasjan Zdunik, Cavan, Irlandia.

Zwycięzcy w kategorii 11 – 15 rok życia:

I miejsce – Kinga Kozek, Sydney, Australia;

II miejsce – Natalia Prajzner, Linden, New Jersey;

III miejsce – Zuzanna Stefania Szewc, Plainfield, New Jersey.

Zwycięzcy w kategorii 16 – 18 rok życia:

I miejsce – Piotr Romankiewicz, Cavan, Irlandia;

II miejsce – Shayenne Tomasik, Derby, Connecticut;

III miejsce – Viktoria Pakos, Palos Heights, Illinois.

Po silnych emocjach związanych z ogłoszeniem wyników konkursu, głos zabrał redaktor naczelny Wydawnictwa PASSH - dr Marcin Jurczyk, który przedstawił zapowiedzi wydawnicze na najbliższy czas. Wśród nich:

– *Mitologia słowiańska z ćwiczeniami dla uczniów polonijnych* autorstwa mgr Doroty Hrycak-Krzyżanowskiej. Publikacja skierowana jest do ucznia polonijnego, który uczy się języka polskiego oraz poznaje kulturę i tradycje polskie. Legendarium to zbiór fabularnych historii, które ilustrują słowiańskie mity i wierzenia. Publikacja ma na celu zainteresować ucznia tematyką słowiańską oraz pomóc w nauce języka polskiego jako odziedziczonego, drugiego, obcego na poziomie B1- B2. Do każdego mitu dodane są ćwiczenia do kształtowania wszystkich sprawności językowych: słuchanie, mówienie, czytanie ze zrozumieniem oraz pisanie. Książka zawiera ćwiczenia ortograficzne, gramatyczne, leksykalne, fonetyczne oraz tłumaczenia.

– *Wielorakie inteligencje i storytelling w nauczaniu języka polskiego jako obcego, drugiego, odziedziczonego* autorstwa dr Aleksandry Jędryszek-Geisler i mgr Doroty Hrycak-Krzyżanowskiej. Publikacja przeznaczona jest dla uczniów od 7 do 16 lat, dla których język polski jest językiem odziedziczonym, drugim lub obcym. Publikacja przeznaczona jest dla nauczycieli, którzy wierzą, że opowiadane na lekcjach języka polskiego historie odgrywają wielką rolę w życiu dziecka. Autorki książki odnoszą się do teorii wielorakiej inteligencji, która jest uważana za innowację w nauce języków. Pomaga uczniom rozwinąć wszystkie osiem inteligencji, które reprezentują różne sposoby otaczającego nas świata. Według Gardnera, nauczyciele, którzy wdra-

zają teorię wielorakiej inteligencji, zachęcają uczniów nie tylko do wykorzystania istniejącej wiedzy językowej, ale także do uczenia się nowych treści i doskonalenia umiejętności.

– *Karty edukacyjne – Polskie obyczaje i tradycje bożonarodzeniowe w sztuce polskiej* autorstwa mgr Moniki Platy. Karty edukacyjne to seria wydawnicza, która powstała z myślą o potrzebie szerzenia wiedzy o kulturze i sztuce polskiej wśród dzieci polonijnych, a także przybliżeniu polskiego dziedzictwa kulturowego w tym środowisku. Pierwsza część serii pokazuje, na 30 kartach wielkości pocztówek, polskie zwyczaje związane z Bożym Narodzeniem (Wigilia, jasełka, szopka, choinka, pasterka, kolędowanie, orszak trzech króli), a także liczne ciekawostki z obszaru polskiej historii, języka, geografii i historii sztuki.

Następnie przyszedł czas na zabranie głosu przez Ambasadora II MDEP – zespół Lombard, który na początek wyraził swój podziw dla nauczycieli polonijnych, zachwył dla działalności uczniów szkół polonijnych i przekazał gratulacje zwycięzcom konkursu oraz organizatorom II MDEP. Po tych miłych słowach zaproszono wszystkich do wspólnego kolędowania, wspólnie mogliśmy zaśpiewać znaną wszystkim kolędę „Cicha noc”. Oczywiście podczas występu Lombardu nie mogło zabraknąć wielkiego hitu „Przeżyj to sam”, który był kolejnym wykonanym przez Ambasadora II MDEP utworem. Świece, zapalniczki, wspólne kołysanie i śpiew towarzyszyły uczestnikom podczas występu. Później zespół zwrócił uwagę na to, co spotkało świat w ubiegłym roku i jakie płyną z tego doświadczenia refleksje. Zespół podkreślił istotę najważniejszych wartości w życiu, a na koniec wykonał jeden ze swoich najnowszych, niezwykle kontemplacyjny i bardzo życiowy utwór „Świat się zatrzymał”.

Po wystąpieniu zespołu Lombard nastąpiła krótka przerwa, po której rozpoczęto pierwszą sesję wykładową. Jako pierwsza prelekcję wygłosiła dr hab. prof. UŁ Edyta Pałuszyńska z Zakładu Lingwistyki Stosowanej i Kulturowej Uniwersytetu Łódzkiego. Temat wykładu „Aforyzmy na lekcjach języka polskiego, krótkie teksty i ciekawe wykorzystywanie na lekcjach”. Prowadząca wprowadziła uczestników w świat aforyzmów, wyjaśniła ich definicję, znaczenia i zastosowanie. Przedstawiła konkretne przykłady i ćwiczenia z wykorzystaniem aforyzmów w nauczaniu języka polskiego w odniesieniu do różnych sprawności językowych.

Następnie dr hab. prof. IBN PAN Agata Roćko zaprezentowała temat „Być niebieskim ptakiem czy mieć poukładane w głowie? O nauczaniu i rozumieniu polskiej frazeologii”. Referentka zaprezentowała swój autorski tekst wykorzystujący związki frazeologiczne i wyjaśniła, w jaki sposób można go użyć w pracy nauczyciela, a także podzieliła się metodami, technikami, które stosuje. Poleciła także konkretną bibliografię do wykorzystania w trakcie lekcji z wykorzystaniem omawianego zagadnienia.

Następnie dr Agnieszka Kania z Katedry Polonistycznej Edukacji Nauczycielskiej na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego przedstawiła temat „Polak mały” i co dalej? O kształtowaniu poczucia tożsamości narodowej w XXI wieku. Prelegentka zaczęła od tożsamości narodowej i patriotyzmu. Wskazała różne podejścia do patriotyzmu. Podkreśliła, że w obecnych czasach należałoby zrewidować sposób kształtowania poczucia tożsamości narodowej i uczynić ją tożsamością kulturową, która ma charakter włączający. Uczyniła to w odniesieniu do znanego wszystkim Katechizmu polskiego dziecka Władysława Bełzy (- Kto ty jesteś? – Polak mały...).

Po kolejnej przerwie swój wykład rozpoczęła dr Ewa Wojtowicz z Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Warszawie i Polskiej Akademii Nauk Społecznych i Humanistycznych w Londynie - „Budowanie autonomii dziecka jako droga do szczęścia – perspektywa teorii autodeterminacji”. Najpierw wprowadziła uczestników w samą teorię motywacji, a następnie omówiła jej wykorzystanie w kontekście motywacji do nauki z uwzględnieniem autonomii dziecka. Później zawarła kilka praktycznych wskazówek, w jaki sposób zaimplementować kontekst teoretyczny do codziennej pracy nauczyciela polonijnego.

W dalszej kolejności dr Aleksandra Jędryszek-Geisler z Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Warszawie i Polskiej Akademii Nauk Społecznych i Humanistycznych w Londynie przedstawiła temat „Dydaktyka w szkole polonijnej w świetle założeń teorii inteligencji wielorakich Howarda Gardnera”. Na początku prelegentka omówiła główne założenia teorii, rodzaje inteligencji oraz ich charakterystykę, omówiła ćwiczenia rozwijające poszczególne typy inteligencji i przekazała uczestnikom link do narzędzia, które pomaga określić rozwój poszczególnych typów inteligencji. Następnie pokazała zastosowanie profili graficznych inteligencji w praktyce szkolnej,

a później pokazała ćwiczenia na przykładowej lekcji z zastosowaniem zadań rozwijających różne typy inteligencji.

Kolejny wykład należał do mgr Doroty Hrycak-Krzyżanowskiej z Polskiej Akademii Nauk Społecznych i Humanistycznych w Londynie i nosił tytuł „Język wizualny jako skuteczna metoda nauczania”. Na początek prelegentka podkreśliła, że tekst nie jest głównym przekazem informacji, obecnie informacje stają się coraz bardziej multimodalne. Następnie pokazała kilka sposobów wykorzystania języka wizualnego na lekcjach języka polskiego. Między innymi omówiła zastosowanie kart do storytelling, kostek do układania opowiadań Story Cubes, sketchnotes, wskazała także przydatne programy w nauczaniu zdalnym.

Później głos zabrała mgr Klaudia Mucha-Iwaniczko z Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Polskiej Akademii Nauk Społecznych i Humanistycznych w Londynie na temat: „Współczesna literatura w kształceniu dzieci dwujęzycznych. Propozycje lekturowe”. Prelegentka zaproponowała pracę z fragmentami najbardziej reprezentatywnych tekstów, zwracając dużą uwagę na interkulturowość. Podkreśliła, że literatura jest niezwykle ważna w kształceniu kompetencji wielokulturowych i według takiego klucza dobrała, na to wystąpienie, propozycje lektur, które następnie po kolei omówiła.

Następne wystąpienie należało do mgr Piotra Kośli z Polskiej Akademii Nauk Społecznych i Humanistycznych w Londynie pt. „Gry i zabawy edukacyjne aktywizujące uczniów na lekcjach”, podczas którego przedstawił wiele ciekawych pomysłów na uatrakcyjnienie lekcji, nie tylko w polonijnej szkole. Podzielił się przykładami konkretnych gier i zabaw aktywizujących uczniów, między innymi: Spocone dyktando, Pass the bomb, Story Cubes w różnych wersjach, a także podzielił się niezwykle przydatnymi aplikacjami do przygotowania darmowych ćwiczeń, a także tworzenia zadań i gier.

Pani mgr Mirosława Lipka z Polskiej Akademii Nauk Społecznych i Humanistycznych w Londynie przedstawiła wykład „Warunki organizacji przestrzeni w edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami oraz dostosowanie form i metod do ich potrzeb”. W trakcie wykładu podkreśliła przede wszystkim wagę indywidualizacji w procesie nauczania, tak aby proces dydaktyczny był bardzo indywidualny, ale też interaktywny i prowadzony w stosownej przestrzeni edukacyj-

nej. Wykładowczynie odniosła się także do piramidy potrzeb i wyjaśniła je w kontekście edukacji.

Ostatni wykład należał do mgr Małgorzaty Burby z Polskiej Akademii Nauk Społecznych i Humanistycznych w Londynie na temat: „Efektywna komunikacja w procesie rozwijania kompetencji językowych i wspierania rozwoju uczniów”. Swoje wystąpienie rozpoczęła od wyjaśnienia kompetencji nauczyciela, odnosząc je do wymagań współczesnej szkoły. Podkreśliła wagę kompetencji komunikacyjnych w edukacji. Omówiła bariery komunikacyjne, umiejętność aktywnego słuchania oraz formułowanie informacji zwrotnych.

Po ostatnim wystąpieniu przewidziano panel dyskusyjny, podczas którego uczestnicy mogli zadawać pytania, dzielić się spostrzeżeniami i doświadczeniami z zakresu przedstawionej wcześniej tematyki. Na zakończenie konferencji głos zabrał ponownie Konsul RP w Londynie – Tomasz Balcerowski, który podziękował za udział, stwierdził, że II MDEP był dniem obfitującym w kolejne pomysły związane z oświatą polonijną. Zdeklarował, że korzystając z materiałów z wydarzenia, postara się zainteresować osobistą współpracą z PASSH nauczycieli polonijnych, z którymi Konsul ma na co dzień kontakt. Następnie Prezes Zrzeszenia Nauczycieli Polskich w Ameryce – Tadeusz Młynek, stwierdził, że II MDEP był bardzo emocjonującym i dającym nauczycielom dużo nowej energii do działania, następnie wskazał na potrzebę kontynuacji oraz podziękował za udział i pogratulował realizacji przedsięwzięcia.

Na zakończenie Rektor PASSH wspomniała o działalności edukacyjnej, poinformowała także o możliwości odsłuchania wszystkich wykładów na kanale YouTube PASSH, podziękowała wszystkim za udział w II Międzynarodowym Dniu Edukacji Polonijnej, w tym podziękowała i wymieniła wszystkich gości honorowych, podziękowała wszystkim prelegentom, którzy wzięli udział w ramach wymiany dobrych praktyk, wykładowcom którzy mieli wystąpienia na żywo w dniu 17 stycznia, nauczycielom i rodzicom szkół polonijnych na świecie, wszystkim organizacjom i mediom, które promowały II MDEP, członkom Polskiej Akademii Nauk Społecznych i Humanistycznych w Londynie, a w tym w szczególności prowadzącej wydarzenie – dr Ewie Wojtowicz.

Przed II MDEP w wiadomości.com, Słonecznym Radio Floryda oraz Polskim Radio 1030 Chicago Rektor PASSH opowiadała o nad-

chodzącym wydarzeniu. Pisali też o nas: Puls Polonii, Australia, epe-dagogika.pl, Polska, Dziennik Polonijny, USA, TVP Polonia, Polska, Dobra Szkoła Nowy Jork, USA, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą, Polska, emitonet, UK, allevenys.in, Indie, zespół Lombard, Polska, Cogito Dla Polonii, Polska, Fundacja Pomoc Polakom Na Wschodzie, Polska, Forum Nauczycieli Polonijnych Zachodniego Wybrzeża, USA, Zrzeszenie Nauczycieli Polskich w Ameryce, USA, Portal Oświatowy, Polska, Cooltura, UK oraz TV Polski Londyn, UK.

Niespełna dwie godziny po zakończeniu II Międzynarodowego Dnia Edukacji Polonijnej wyemitowano relacje z wydarzenia w Telewizji Polonia¹. Dzięki sprawnej komunikacji oraz współpracy zespołu, możliwością na przedstawienie PASSH jako instytucji ważnej dla Polonii dokonaliśmy wszelkich starań, aby nasze działania przyczyniły się do budowania pozytywnego wizerunku uczelni na świecie i wpięły się w standardy strategicznych działań oraz nadały kształt jakościowy dla zespołów podejmujących się tak ważnego projektu, które są odpowiedzialne za marketing, działania PR oraz integrację nauczycieli zajmujących się edukacją, analizą materiałów dydaktycznych, badaniami nad emigracją oraz dyskursem z uwzględnieniem wielokulturowości tychże środowisk.

Po zakończeniu II MDEP rozesłano uczestnikom ankietę ewaluacyjną. Poniżej przedstawiono wyniki analiz.

Informacje ogólne

Czy jest Pan/Pani zadowolony/a z udziału w I MDEP?

Uczestnicy ocenili na **4,89 na 5** możliwych punktów, co oznacza, że 89,20% osób było w maksymalny sposób zadowolonych z udziału w konferencji, a 10,8% było zadowolonych w stopniu dobrym.

Czy zdobyta na II MDEP wiedza będzie Pana/Pani zdaniem przydatna w pracy w szkole? Uczestnicy ocenili na **4,89 na 5** możliwych punktów, co oznacza, że 89,20% osób stwierdziło, że zdobyta wiedza będzie bardzo przydatna, a 10,8% uczestników, że będzie przydatna.

Jak ocenia Pan/Pani zakres/tematykę II MDEP?

---

¹ <https://polonia24.tvp.pl/51825731/17012021-2000>.

Uczestnicy ocenili na **4,89 na 5** możliwych punktów, co oznacza, że 89,20% osób oceniło tematykę II MDEP na maksymalną ocenę (5), a 10,8% uczestników na ocenę 4.

Jak ocenia Pan/Pani organizację II MDEP?

Uczestnicy ocenili na **4,81 na 5** możliwych punktów, 83,80% osób oceniło organizację II MDEP na maksymalną ocenę (5), 13,5% uczestników na ocenę 4 i 2,7% na ocenę 3.

Jak ocenia Pan/Pani atmosferę panującą na II MDEP?

Uczestnicy ocenili na **4,97 na 5** możliwych punktów, co oznacza, że 97,3% osób oceniło atmosferę II MDEP na maksymalną ocenę (5), a 2,7% uczestników na ocenę 4.

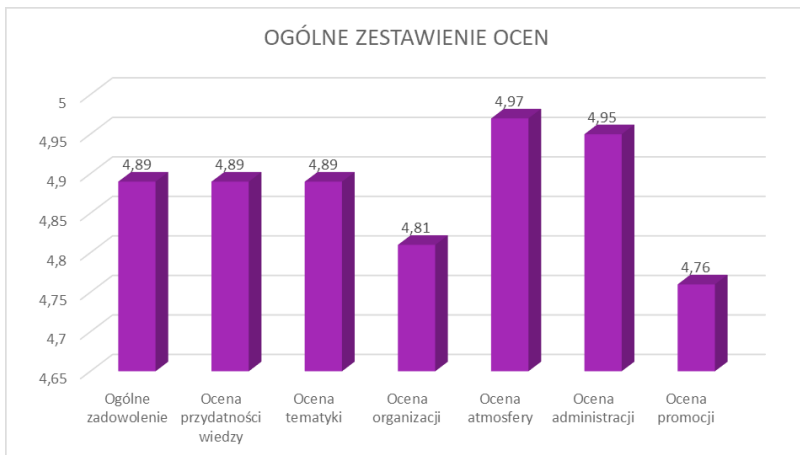
Jak ocenia Pan/Pani zapisy, kontakt z administracją PASSH w zakresie uczestnictwa w II MDEP?

Uczestnicy ocenili na **4,95 na 5** możliwych punktów, co oznacza, że 94,6% osób oceniło zapisy i kontakt z administracją PASSH na maksymalną ocenę (5), a 5,4% uczestników na ocenę 4.

Jak ocenia Pan/Pani promocję II MDEP?

Uczestnicy ocenili na **4,76 na 5** możliwych punktów, co oznacza, że 78,4% osób oceniło promocję II MDEP na maksymalną ocenę (5), 18,9% uczestników na ocenę 4, a 2,7% na ocenę 3.

Wykres 1. Ogólne zestawienie ocen II MDEP

Źródło: opracowanie własne

